باسمه‌تعالی

سؤالات آزمون نهایی درس: **تاریخ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۵/۱۱**
تعداد صفحه: **۲**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل کشور) – مرداد ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش **Azmoon.medu.ir**

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۱	**درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف-بنی‌هاشم برای کاهش آثار مخرب معاهدهٔ «تحریم اجتماعی و اقتصادی» مشرکان مکه، به شعب ابی‌طالب در اطراف مکه پناه بردند. ب-تاریخ‌نگاری سلسله‌ای یکی از شاخه‌های تاریخ‌نگاری در ایران است که از قرن سوم هجری آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت. ج- روابط کلیسا با شاهان و فئودال‌ها در قرون وسطا، آمیزه‌ای از اتحاد و همکاری و رقابت و کشمکش بر سر قدرت بود.	۰/۷۵
۲	**کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست ارتباط دارد.** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. ۱- قلمرو جانشینان مرداویج زیاری — الف- سیستان ۲- محل قدرت‌گیری یعقوب لیث صفاری — ب- خراسان ۳- محل حکومت طاهر بن حسین(ذوالیمینین) — ج- آذربایجان د- گرگان	۰/۷۵
۳	**جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید.** (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (عَجائِبُ المَقدور فی‌نوائِبِ تیمور- مُروج‌الذَهب و معادن‌الجواهَر- قانون- شفا) الف-از مشهورترین آثار تک‌نگاری‌ها، کتاب ..... اثر ابن عربشاه است. ب-یکی از بزرگ‌ترین دائره‌المعارف علمی در جهان اسلام، کتاب ..... تألیف ابن سینا است.	۰/۵
۴	**گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید.** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف-پیامبر(ص) در دوران بعثت و برای تبلیغ دین اسلام، به کدام شهر اطراف مکه رفت، اما با بی‌مهری مواجه شد؟ ۱-نجران ۲-یمن ۳-طائف ۴-یثرب ب- کدام گروه در قرون وسطا و نظام فئودالی، در پایین‌ترین مرتبهٔ «اجتماعی» قرار داشت؟ ۱-کُنت ۲-شوالیه ۳-بورژوا ۴-سِرف	۰/۵
۵	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف-کدام خاندان‌های ایرانی در دستگاه خلافت عباسی، صاحب نفوذ و قدرت فراوانی بودند؟ (ذکر یک مورد کافی است.) ب-کدام پادشاه ساسانی توسط پیامبر(ص) به اسلام دعوت شد، اما وی دعوت آن حضرت را نپذیرفت؟	۰/۵
۶	**اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف- موالی: ب-وکلای ائمه:	۲
۷	**مقایسه پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف-شیوهٔ به قدرت رسیدن حکومت‌های سامانی و صفاری چه تفاوتی با یکدیگرداشتند؟ ب-روابط «سیاسی- نظامی» سلجوقیان(طُغرِل) و خوارزمشاهیان(سلطان محمد) را با خلافت عباسی مقایسه کنید.	۲
۸	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما، مورخان در تاریخ‌نگاری «ترکیبی»، می‌بایست از چه «روشی» استفاده کنند؟ ب- به نظر شما، چرا سپاه ساسانیان در نبرد قادسیه از اعرابِ مسلمان به سختی شکست خوردند؟	۲

باسمه‌تعالی

سؤالات آزمون نهایی درس: **تاریخ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۵/۱۱**
تعداد صفحه: **۲**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل کشور) – مرداد ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش **Azmoon.medu.ir**

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۹	**توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۰/۵ نمره) **الف- مصدایق فرهنگ و اخلاق جاهلی اعراب را در دوران پیش از اسلام بنویسید.** (ذکر یک مورد کافی است.) **ب- غازان‌خان برای پیشرفت و رونق کشاورزی، چه «اصلاحاتی» انجام داد؟** (ذکر یک مورد کافی است.) **ج- میدان نقش جهان اصفهان در زمان صفویه چه کاربردهایی داشت؟** (ذکر دو مورد کافی است.) **د- مهم‌ترین نوآوری آقارضا عباسی را در «مکتب نگارگری اصفهان» فهرست کنید.** (ذکر یک مورد کافی است.) **هـ- واسال‌ها در قرون وسطا چه وظایفی برعهده داشتند؟** (ذکر یک مورد کافی است.) **و-دانشمندان اروپایی در قرون وسطا از چه راه‌هایی با دستاوردهای فکری و فرهنگی جهان اسلام آشنا شدند؟**	۳
۱۰	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) **متن زیر را بخوانید و ترتیب زمانی وقوع رویدادهای نوشته شده را بر روی نمودار خط زمان مشخص کنید.** **«پیامبر اکرم در نخستین ماه‌های پس از هجرت با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی میان مسلمانان، پیمان برادری بین مهاجران و انصار برقرار نمود. وجود قبیله‌ها و طایفه‌های پراکنده با عقاید گوناگون، همواره تهدیدی جدّی برای آرامش و امنیتِ مدینه به شمار می‌رفت، از این‌رو، رسول خدا درصدد برآمد که مدینه را از نظر سیاسی و نظامی متحد سازد. به همین منظور، پیمان نامه‌ای تنظیم کرد که بی‌تردید پیمان‌نامهٔ عمومی مدینه، مهم‌ترین اقدام آن حضرت برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چارچوب دین اسلام بود. پس از تأسیس حکومت اسلامی، پیامبر(ص) و مسلمانان برای مقابله با انواع دشمنی و توطئه‌های مشرکان آماده شدند. به دنبال نزول آیات جهاد، رسول خدا تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت. در اواخر سال اول هجری، مسلمانان چندین عملیات نظامی و اطلاعاتی محدود در خارج از مدینه انجام دادند. یکی از اهداف این عملیات‌ها، تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و گرفتن اموال آنان بود، زیرا مشرکانِ مکه قبلاً اموال مسلمانانِ مهاجر را تصرف و غارت کرده بودند. در نتیجهٔ تداوم سیاست تعقیب و گریز کاروان‌های تجاری قریش، سرانجام در سال دوم هجرت، جنگ بزرگی میان سپاه اسلام و لشکریان مشرکان در مکانی به نام «بَدر» صورت گرفت. در این جنگ، حدود ۳۰۰ رزمندهٔ مسلمان بر۹۵۰ جنگجوی قریش پیروز شدند.»** الف-پیمان‌نامهٔ عمومی مدینه ← با شمارهٔ (.....) ب-پیروزی مسلمانان در نبرد بدر ← با شمارهٔ (.....) ج-پیمان برادری بین مهاجران و انصار ← با شمارهٔ (.....) د-تشکیل نیروی نظامی ← با شمارهٔ (.....) 	۱
	تشریحی: (علل، زمینه‌ها، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۱۱	**به چه دلایلی با به تخت نشستن شاه سلیمان، روند انحطاط و زوال صفویان شدت گرفت؟** (ذکر یک مورد کافی است.)	۰.۵
۱۲	**علل و عوامل مؤثر در بروز جنگ‌های صلیبی را نام ببرید.** (ذکر یک مورد کافی است.)	۰/۵
۱۳	**چرا مصریان در زمان فتوحات مسلمانان، از حاکمیت بیزانس بر سرزمین خود ناخشنود بودند؟** (ذکر دو مورد کافی است.)	۱
۱۴	**به چه دلایلی در عصر سلجوقی، رشد زبان فارسی روند سریع‌تری به خود گرفت؟** (ذکر دو مورد کافی است.)	۱
۱۵	**چرا با هجوم مغولان به ایران، «زندگی شهری» برای مدتی در کشور دچار «وقفه و افول» شد؟**	۱
۱۶	**مسلمان شدنِ ایلخانان چه تأثیری در «نگرش و عملکرد ایرانیان» نسبت به آنان داشت؟**	۱
۱۷	**چرا در تقویم ایران، روز «۱۰ اردیبهشت» به عنوان «روز ملی خلیج فارس» نام‌گذاری شده است؟**	۱
۱۸	**شکل‌گیری «نهضت پروتستان» در عصر رنسانس، چه آثار و نتایجی به همراه داشت؟** (ذکر دو مورد کافی است.)	۱
	«موفق باشید.»	۲۰

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۵/۱۱**
تعداد صفحه: **۳**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل کشور) – مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری		نمره
۱	الف) درست	۰/۲۵ درس۳ص۲۸	۰/۷۵
	ب) نادرست/ به جای سلسله‌ای، **عمومی** درست است.	۰/۲۵ درس۱ص۴	
	ج) درست	۰/۲۵ درس۱۵ص۱۷۰	
۲	شمارهٔ « **۱**» با گزینهٔ «**د**» گرگان	۰/۲۵ درس۹ص۹۳	۰/۷۵
	شمارهٔ « **۲**» با گزینهٔ «**الف**» سیستان	۰/۲۵ درس۹ص۹۲	
	شمارهٔ « **۳**» با گزینهٔ «**ب**» خراسان	۰/۲۵ درس۹ص۸۹	
۳	الف)عَجائِبُ المَقدور فی‌نوائِبِ تیمور	۰/۲۵ درس۱ص۶	۰/۵
	ب) شفا	۰/۲۵ درس۹ص۹۷	
۴	الف) شمارهٔ «**۳**» –طائف	۰/۲۵ درس۳ص۲۹	۰/۵
	ب) شمارهٔ «**۴**» – سِرف	۰/۲۵ درس۱۵ص۱۶۵	
۵	الف) خاندان بَرمَکی(بَرمَکیان)– خاندان سَهل(ذکر یک مورد کافی است.)	۰/۲۵ درس۷ص۶۹	۰/۵
	توجه: در صورتی که دانش‌آموز به «**طاهریان**» و «**ابومسلم خراسانی**» هم اشاره کرده باشد، نمره تعلق بگیرد.		
	ب) خسرو پرویز	۰/۲۵ درس۸ص۸۱	
۶	**الف)*موالی به مسلمانانِ غیرعرب عصر اموی گفته می‌شد که موقعیت اجتماعی پایین‌تری نسبت به اعرابِ مسلمان داشتند.*آنان از برخی حقوق سیاسی، اجتماعی و اقتصادی محروم بودند.* اجازه نداشتند که منصب‌های سیاسی،نظامی و قضایی، مانند حکومت شهرها و ولایات، فرماندهی سپاه و قضاوت را بر عهده گیرند. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۶ص۵۸		۲
	توجه: در صورتی‌که دانش‌آموز به (عرب‌گرایی امویان–تحقیر و تبعیض امویان علیه موالی– حضور موالی در قیام‌های ضد اموی از جمله قیام مختار) هم اشاره کرده باشد، نمره تعلق می‌گیرد. **هر مورد توجه ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.**		
	ب)* کسانی بودند که در مکتب اهل‌بیت آموزش دیده بودند*و با اجازهٔ آنان به عنوان مرجع امور دینی مردم، در شهرهای مختلف ایفای نقش می‌کردند.*جریان وکالت در دوران غیبت نیز تا مدتی ادامه یافت و در پی آن مرجعیت شیعی شکل گرفت. هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس۷ص۷۴		
۷	**الف)سامانیان با فرمان خلیفهٔ عباسی به حکومت رسیدند. هم‌چنین، انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر نیز در این حکومت با فرمان و تأیید خلیفه صورت می‌گرفت. ۰/۵ اما صفاریان (یعقوب لیث صفاری) بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفت.۰/۵**		۲
	کلید واژه: برای بخش سامانیان (با فرمان خلیفه به حکومت رسیدن– فرمان و تأیید خلیفه را داشتن در انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر) **هر مورد کلید واژه ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۹ص۹۱		
	ب)سلجوقیان: طُغرِل به بغداد لشکرکشی کرد و خلیفهٔ عباسی را از تسلط آل‌بویهٔ شیعه مذهب درآورد و خود را مُنجی خلافت معرفی کرد. خلیفه نیز حکومت ایران و عراق را به او بخشید و دستور داد که نام وی را در خطبه بخوانند و سکه به نام او زنند.خلیفه هم‌چنین، لقب «سلطان رُکن‌الدوله» را به طغرل داد.۰/۵ درس۱۰ص۱۰۳		
	کلید واژه: (لشکرکشی طغرل به بغداد – نجات خلافت عباسیان از دست آل‌بویه–واگذاری حکومت ایران و عراق به طغرل– نام طغرل را در خطبه خواندن– به نام طغرل سکه ضرب کردن – لقب سلطان رُکن‌الدوله را به طغرل دادن) **هر مورد کلید واژه ۰/۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.**		
	خوارزمشاهیان: در زمان سلطان محمد، روابط خوارزمشاهیان با خلافت عباسی، به تیرگی گرایید. خلیفهٔ عباسی که در آن زمان درصدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود، از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد. به همین سبب سلطان محمد خوارزمشاه برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و به بغداد لشکر کشید؛ اما سپاه او در گردنهٔ اسدآباد همدان، بر اثر برف و سرمای شدید، متوقف شد.۰/۵		
	کلید واژه: (تیرگی روابط سلطان محمد و خلیفهٔ عباسی–تفکر احیای قدرت سیاسی و نظامی از جانب خلیفه–عدم تأیید حکومت سلطان محمد از جانب خلیفه–مقابلهٔ سلطان محمد با خلافت عباسی–اعلام یکی از سادات حسینی به عنوان خلیفه–لشکرکشی به سوی بغداد– توقف لشکرکشی در گردنهٔ اسدآباد به دلیل سرما) **هر مورد کلید واژه ۰/۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۰صص۱۰۵-۱۰۴		

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۵/۱۱**
تعداد صفحه: **۳**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل کشور) – مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۸	الف)*مورخان در تاریخ‌نگاری ترکیبی به جای ذکر همهٔ روایات دربارهٔ یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادنِ همهٔ روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌کنند. *مورخان در این روش، ناچار به گزینش و انتخاب هستند و امکان دارد که برخی از جنبه‌های خبر از چشم آنها دور بماند. **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۲ص۱۷ ب)*اختلاف‌های داخلی ایرانیان، *ناامیدی رستم فرخزاد (فرمانده سپاه ساسانی) از پیروزی *و همکاری برخی دهقانان و قبیله‌های عربِ ساکنِ سواد (بین‌النهرین) با مسلمانان،* تقویت روحیه و انگیزهٔ جنگاوران عرب بعد از شنیدن خبر پیروزی خیره‌کنندهٔ اعرابِ مسلمان بر رومیان در شام **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۸ص۸۲	۲
۹	الف)جاهلی و جاهلیت پیش از اسلام، *مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نبود، *بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد* که از خُلق و خوی تُند و سرکِش اعضای آن جامعه سرچشمه می‌گرفت و *تعصب قبیله‌ای و پیروی کورکورانه از اجداد قبیله در آن جامعه، *جایگزین تعقل، منطق و بردباری شده بود. (ذکر یک مورد کافی است.) **کلید واژه:** (مترادف نادانی و فقدان معرفت نبودن– فرهنگ و اخلاق خشن داشتن–فرهنگ گستاخ و کینه‌جو داشتن– خُلق و خوی تُند و سرکِش داشتن– تعصب قبیله‌ای و پیروی کورکورانه از اجداد قبیله داشتن– تعقل، منطق و بردباری نداشتن) **هر مورد کلید واژه ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۳ص۲۳ ب)*اصلاح قوانین مالیاتی* بازسازی قنات‌ها* بازسازی شبکه‌های آبیاری* اصلاح نظام زمین‌داری **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۱ص۱۲۲ ج)*برگزاری‌جشن‌ها*مسابقات چوگان‌بازی* مسابقات تیراندازی*باریابی سفرا*سان دیدن از سپاهیان*اجرای نمایش *آتش بازی **هر مورد ۰/۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۴ص۱۵۲ د)*به تصویر کشیدن زندگی روزمرهٔ عموم مردم* به تصویر کشیدن فعالیت اصناف و پیشه‌وران **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۴ص۱۵۴ هـ)*واسال به ارباب خود سوگند وفاداری یاد می‌کرد. *موظّف بود که هنگام جنگ او را یاری دهد. * از کاخ و کوشک او حفاظت نماید. * به او عوارض و مالیات بپردازد. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۵ص۱۶۴ و) از طریق: * آندلُس «**یا**» (اسپانیای مسلمان) ۰/۲۵ و * سیسیل ۰/۲۵ درس۱۶ص۱۷۶	۳
۱۰	**الف)** پیمان‌نامهٔ عمومی مدینه ⟵ با شمارهٔ **(۲)** ۰/۲۵ **ب)** پیروزی مسلمانان در نبرد بدر ⟵ با شمارهٔ **(۴)** ۰/۲۵ **ج)** پیمان برادری بین مهاجران و انصار ⟵ با شمارهٔ **(۱)** ۰/۲۵ **د)** تشکیل نیروی نظامی ⟵ با شمارهٔ **(۳)** ۰/۲۵ درس۴ص۴۲-۳۵	۱
۱۱	**چون** *شاه سلیمان با امور و اصول کشورداری بیگانه بود.* در زمان او اعضای حرمسرا نفوذ زیادی داشتند. * اعضای حرمسرا در ادارهٔ امور حکومت دخالت می‌کردند. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۳ص۱۴۲	۰/۵
۱۲	*مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین‌های اروپایی*به‌خطر افتادن موجودیت امپراتوری بیزانس*موفقیت‌های نظامی مسیحیان در آندلُس **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۵صص۱۶۷-۱۶۶	۰/۵

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ ۲**	پایه: **یازدهم**	رشته: **ادبیات علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۵/۱۱**
تعداد صفحه: **۳**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل کشور) – مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۱۳	***از یک سو**، مالیات‌های سنگینی را به رومیان می‌پرداختند.* **از سوی دیگر**، اجازه نداشتند که به مقام‌های عالی برسند. ***علاوه بر آن**، مسیحیان مصر اختلافات مذهبی شدیدی با رومیان داشتند. **هم‌چنین**، گروه‌هایی از پیروان آیین یهود که در اسکندریه و سایر نقاط مصر پراکنده بودند، به دلیل عدم حمایت امپراتور روم از آنان در برابر مسیحیان، از او ناخشنود بودند. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۵ ص ۵۱	۱
۱۴	**به دلیل *** رشد شهرها و تأسیس و توسعهٔ مراکز آموزشی *****نفوذ روزافزون دیوان‌سالاران ایرانی در دستگاه اداری حکومت سلجوقی ***** جذب شعرا و نویسندگان به دربارهای مختلف **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۰ص ۱۱۰	۱
۱۵	**زیرا *از یک طرف** در جریان حملات مغول‌ها شهرهای زیادی به ویژه شهرهای بزرگ و آباد در ماوراءالنهر و خراسان ویران شدند و عدهٔ زیادی از ساکنان آنها یا کشته شدند و یا به مناطق دیگری مهاجرت کردند. ***از طرف دیگر، یاسا** به عنوان مجموعهٔ قوانینی که چنگیزخان تدوین کرده بود، به مغول‌ها توصیه می‌کرد که از شهر و شهرنشینی دوری گزینند. ***هم‌چنین**، آنان حتی بعد از فتح ایران و تسلط بر شهرهای بزرگ، همچنان از شهر و شهرنشینی روی‌گردان بودند. **از این رو، ***سپاهیان و دیگر اعضای قبایل بیابانگردی که در زمان هجوم مغول‌ها و پس از آن به ایران آمدند، به اصول و قواعد زندگی یک‌جانشینی پایبند نبودند و شرایط را برای یک‌جانشینانِ ایران دشوار و غیرقابل تحمل می‌کردند. **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس ۱۱ص ۱۱۹ **کلید واژه:** (ویران شدن شهرهای بزرگ و آباد ماوراءالنهر– ویران شدن شهرهای بزرگ و آباد خراسان– کشته شدن عدهٔ زیادی از ساکنان این شهرها– مهاجرت عدهٔ زیادی از ساکنان این شهرها– مانع شدن یاسای چنگیزی برای شهرنشینی– روی گردان بودن مغولان از شهر و شهرنش ینی– پایبند نبودن مغولان به اصول و قواعد زندگی یک‌جانشینی–شرایط را برای یک‌جانشینان دشوار و غیرقابل تحمل کردن) **هر مورد کلید واژه ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.**	۱
۱۶	*****موجب شد که مردم نسبت به مغولان احساس بیگانگی کمتری کنند.*****هم‌چنین، نفوذ و قدرت ایرانیان در دربار ایلخانان و ادارهٔ حکومت، بیش از پیش، افزایش یافت. *****و زمینه برای بازسازی ایران و انجام اصلاحاتی در امور سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فراهم آمد. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۲ص۱۲۶	۱
۱۷	*****چون در ۱۰ اردیبهشت ۱۰۰۱ ش. سپاه صفوی با کمک کشتی‌های انگلیسی *****توانست سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس را که بیش از یک قرن در اشغال پرتغالی‌ها بود، آزاد کند. ***** و پرتغالی‌های از خلیج فارس بیرون رانده شدند. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۳ص ۱۴۰ **توجه:** نوشتن تاریخ وقوع جنگ(۱۰اردیبهشت۱۰۰۱ش.) الزامی ندارد. اما اگر دانش‌آموزی آن را نوشت، ۰/۲۵ نمره تعلق بگیرد.	۱
۱۸	*****وحدت کلیسای کاتولیک را از بین برد. *****باعث بروز سلسله جنگ‌های مذهبی میان پروتستان‌ها و کاتولیک‌ها شد که بخش وسیعی از اروپا را فرا گرفت. *****به تقویت پادشاهان و دولت‌های ملی و رشد اندیشهٔ ملی‌گرایی در اروپا کمک فراوانی کرد. *****باعث تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک گردید. *****موجب کاهش نقش کلیسای کاتولیک در زندگی مردم و جوامع اروپایی شد. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۶ص۱۸۶	۱
	«موفق باشید.» جمع نمره	**۲۰**